

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Synopsis Annalium Societatis Jesu In Lusitania

Francus, Antonius

Augustæ-Vindelicorum, M. DCC XXVI.

Annus 1655. Soc. 116.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72313)

xit in Collegio inularum à Capite viridi, Octodecim annis ibi pueros docuit Grammaticam. Indefessus affidebat audiendis poenitentibus. Frequenter in locis publicis tum pueros, tum rudes imbuit sacrâ catechesi. Multos morbos, adversitates plurimas tulit in ea infelici regione: semper invidius tot ærumnis, donec extincto domicilio rediit in Lusitaniam.

P. Joannis
Andradæ.

Hieronymi
Dialii.

Sebastiani Sâ.
P. Bernardini
Sampayi.

17. P. Joannes Andrada 27. Maji Scalabi piè discedit. Comes serat in Sueciam P. Antonii Macedi, cum Regina appulit animum ad veræ fidei mysteria. Micuit in eo obedientia prompta. Tertianâ laborabat, cum ex uno ad aliud missus Collegium, non indicatâ Superioribus febris, se ad iter capeffendum accinxit. In Domo Professâ Ulyssipone abit Hieronymus Dialius Coadjutor, natus Villavissosæ, in id totus intentus, quod jubebant majores. Ibidem Sebastianus Sâ, domo Portuensis, Coadjutor, insigni præditus charitate. In Domo tironum 29. Januarii P. Bernardinus Sampayus Vianensis, plenos lacrymis, ac desiderii reliquit suos tiroes, quos pluribus annis instruxerat. Tam innocens moribus fuit, ut, qui totius vitæ prope mortem audivit errata, affirmaverit; nunquam lethali crimine maculasse animam.

Annus 1655. Soc. II6.

Conventus
Provincialis.

Congregatio triennis habita in utraque Provincia: in Lusitana electus Procurator P. Joannes Cabralius; in Transtagana Michael Tinocus. In hac relata sunt ingentia Regis beneficia erga Societatem proponenda Generali Præposito, ut statueret sacra dicenda, ac preces ab Societate universa pro Benefactore tam insigni. Tria indicta sacra à singulis facienda sacerdotibus, & tres precatoriæ coronæ recitandæ à non sacerdotibus. Per id tempus adhuc erat Ulyssipone Antonius Vieira, & urgebat abitum suum, quem Rex impediterat; sed multis motus Vieiræ rationibus, Patribus Congregatis decidendum per secreta suffragia commisit, an concedi, an negari debeat profectio.

P. Vieira ex-
peditur ad
Maranoniam.

2. Ingressus ad Patres in facello congregatos P. Vieira suâ illâ dominante eloquentiâ proposuit magni momenti rationes ad moras omnes rumpendas. Illo de conventu egresso, nonnulli de gravioribus viris genibus nixi lacrymis ubertim cadentibus flagitaverunt se mitti locò Vieiræ; non privandam Lusitaniam tanto homine. Ad hæc Benedictus Sequeira Provincialis: Regis mentem non esse, alium mitterent locò Vieiræ, sed ut per occulta suffragia, quid optimum sit factu, decernatur. Itur ad suffragia: major pars censuit, esse Dei majorem gloriam anteponeere tot animarum salutem splendori Societatis in urbe Regia, & Lusitania: quòd se privarent commodis ex tali viro Societati venturis, Deum Opt. Max. rebus nostris affuturum manu largiore, & uberiori gratiâ.

Profecti ad
Indiam.

3. Ad Indiam navigarunt quinque supra viginti de nostris, duodecim Lusitani, decem Galli, tres Itali. Omnium Superior P. Antonius Frerius, domo Portimaniensis, annis non minus triginta egerat Ulyssipone Indiæ Procuratorem. Anchoras jecerunt in portu Goano 21. Augusti. Naves quatuor, in mutuo semper conspectu, aliæ ab aliis nunquam erant separatae. De nostris ne unus quidem desideratus. Vix aliquando fuit navigatio felicior.

Profecti ad
Basiliam.

4. Ad Brasiliam missus novem operarios Evangelicos: unus erat Italus, cæteri Lusitani. Omnibus præerat P. Joannes Paiva, vir notæ sanctimonie, qui plurimis annis indefessè laboravit in Angola apud Conganos, & alias nationes. Vixit, ac obiit in Brasilia virtutis opinione non vulgari.

Missio Tran-
cosi.

5. Trancosi, atque in vicinis oppidis P. Emmanuel Fernandus cum Emmanuele Cabralio habuit missionem, quâ populos erexit ad poenitentiam, abusus Christianis indignos extinxit quàm plurimos, mirum auxit obsequia erga Dei genitricem, & mille modis, quos esset longum referre, fovit omnium pietatem.

6. Pro-

6. Provincia Cetobricensi Collegio accrescit, Fundatore Andrea Vellio Initium Col-
legii Cetobri-
censis. Frerio Equite militiæ Christi, & ejus conjuge Philippa Paredia natione Castellana. Cùm proles domi non esset, nec spes ejus habenda, constituerunt sua bona Societati nostræ largiri ad ponendum Cetobricæ Collegium in honorem D. Francisci Xaverii. Præluferat antiquum oppidi nobilissimi studium, cùm apud eos vigeat persuasio illic fuisse S. Xaverium. Id certum, vix in Lusitania esse gentem magis addictam obsequiis Divi in Patronum electi, quàm Cetobricensem. Quàmque charum sibi oppidum sit, præclaris miraculis ipse Divus contestatur.

7. Hoc anno diè Conceptionis illibatæ Virginis factum Bracharæ initium Sodalitas S.
Ignatii. Sodalitatis S. Ignatii pœnitentis. Idem sodalitiolum Eboræ institutum. Sub anni finem P. Laurentius Rebellus levatus onere gubernandi Collegium Fayalense Missio in in-
sula divi Ge-
orgii. transiit ad insulam à D. Georgio dictam; ibi & ægro P. Emmanuelli de Lima ex Marañonia venienti adstitit, & multâ Insulanorum utilitate egit operarium Evangelicum. Ab annis triginta non viderant in ea regione Societatis hominem. P. Antonius Nunius transfretavit ad Picum insulam, ut assisteret vinearum Antonius Nu-
nius in Pico. putationi: ob maris sævitiam integro mense non patuit Hortam reditus. Supra quingentos homines morabatur maris inclementia. Igitur Antonius, dum non faveret remeandi opportunitas, exhortatur omnes ad vitam putanda, & procurandam animæ salutem, audit consentientes magno cum suo, tum eorum solatio.

8. Primitias DEO in Fayalensi Collegio consecravimus, vitâ functo Hor- Moritur An-
dreas Mota. tæ 21. Maji Andrea Mota Coadjutore, nato Arrifanæ de Soufa. Laurentius Rebellus illius obitum scribens, collaudat singulariter mores innocentes, paupertatis amorem, voluntarias corporis macerationes, quarum illi sæpe modum posuit Superior. Magna apud sæculares opinio de ipsius virtutibus increverat. Post mortem avidè flagitarunt aliquid de rebus ab eò usitatis, ut haberent reliquias. Funus celebratum est totius oppidi concursu.

9. In urbe Portuensi vivendi legibus satisfecit calendis Octobris P. Si- P. Simon
Aguarius. mon Aguarius, coadjutor spiritualis, septuagenario major, natus Pinellii in dicecesi Visensi. Annos quatuordecim in Angola navavit strenuam operam salvandis Æthiopicis. In regno Dongi, ubi crudele bellum in dies magis sæviebat inter Lusitanos, ac Regnam Gingam, multum sudavit, ut placaret infensos animos. Erat illius charitas insignis; religiosæ paupertatis cultor & amator nihil minoris habuit, quàm res caducas.

10. Eboræ 2. Januarii ex hac vita mortali abiit Antonius Ferrazius Co- Antonius
Ferrazius. adjutor pharmacopola, domo Portuensis, ab experientia medicus insignis. Idcirco continuus affedit Theodosio Principi ægotanti, & morienti. Claruit multis virtutibus, cum primis humilitate, quâ suo gradu contentus, respuit sacris initiari, ut concedebant majores. Non solum nostris ejus charitas, sed etiam externis multum probata, & perspecta fuit. Ibidem 20. Januarii Fratrem sequitur P. Emmanuel Alvarus Alterchamensis, Professus 4. votorum, ob eximias P. Emmanuel
Alvarus. virtutes dignus, quem Theodosius hujus nominis secundus Dux Brigantinus elegerit Confessarium.

Annus 1656. Soc. 117.

I.
Annum ordior Lusitanæ nationi feralem, & infaustum. Sextâ die Novem- Moritur Rex
Joannes IV.
Ejus in Socie-
tatem bene-
ficia. bris imperio suo Mors subiecit Joannem Regem quartum hujus nominis, patriæ patrem, & assertorem invictissimum. Animus illi fuit omnium rerum grandium capax, dignus profectò, quem DEUS elegerit ad restituendum pristinæ gloriæ, libertati, ac majestati Lusitanum nomen, & gentem. Quàm se benevolum, ac munificum exhibuerit minimæ huic Societati, ex dictis abunde liquet. Addam beneficia illa, & dona relata à trienniali Congregatione anno superiore habita.

Antonius Franco.

R r

2. Re-